

ARADI HIRDETŐ.

2-ik szám.

Szombaton Január 13-án 1849.

8-ik évi folyam.

 Az előfizetésidő és hirdetések valamint ezen lapra, ugyszint az „Arader Kundschaftsblatt“-ra naponként elfogadtatnak a szerkesztőség irdájában, Forray utczában, Viszkub háza 1. emeletében.

Hirdetmény.

Bizottmányi jk. 241. sz. a. végzés folytán a marhahús fontjának ára januárhó 10-től fogva Aradmegyében 14 vkrra emeltetett.

Továbbá jk. 245. sz. a. Leitner Sándor várad-i várparancsnok hirdeti, hogy a katonaság számára 800 ló vásárlandó lévén, január hó 2-től fogva a lovas laktanyába naponként beadhatók.

A lovak kellekei: 5—6—7 évesek; 14½ 15 maroknyi nagyok. Vételi ár 110—120 pft, melly azonnal kész pénzül fizettetik.

Arad január 7-én 1849.

Lázár Kálmán,
középponti sz. bíró.

Az aradi hadsereg számára több aradi jótékony érzelmű lakosok alább megnevezett fehérruhákat ajándékoztak:

	Ing	Gatya
Kardos Anna	2	2
b. Vasmer Balás Emília	5	5
Ugyanannak özvegye	1	1
Dracsai Györgyné	4	4
Pfiffner Klee Erzsébeth	2	2
Klee Franciska	2	2
Balás Kormuth Borbála	6	6
Veisz Julia	1	1
Brüll Moritzné	2	2
Náray Katalin	2	2
Gróf Königszeg Andor	2	2
Kornia Klára	6	6
Hoffbauer Lajosné	2	2
Aczél Lajos	3	3
Institoris Jánosné	2	3
Csernovits Péter	14	8
Kovács Antonia	1	1
T. Minorita Kolostor	6	6

2 lepedő és 2 szalmazsák; összesen 63 ing, 58 gatya, 2 lepedő, és 2 szalmazsák.

Kelt Aradon télhó 4-én 1849.

Gaál Endre m. k.
százados és karségéd.

Oktatási ajánlat.

Fehér varrásban, fehér, fekete, arany- és egyéb hímvarrásokban, horgolásban, és egyéb különféle kézi munkákban, továbbá olvasás, írás és számvetésben oktatás adatik az azelőtti templom-

most szabadsajtóutczában, a 2 pisztolyhoz címzett Novák házában földszint. Bejárás a keresztutczában.

Ugyan ott egy külön szoba minden órában bérbe adandó.

Végtelen azon fájdalom, mellyel a szeretve tisztelt nő és anya „Herz Johanna”, született Fischl Temesvárról halála okozta pótolhatlan veszteséget siratjuk. Élete 36. évében, hosszas betegség után, ragadá el körülbelül a halál, dec. 31-én 1848.

Mint leghivebb nő, legjelesebb gazdaszszonyt, családjá körében érzékenyen gondos anyát, minden ember szenvedéseinek részvevőt, a szegények és szűkölködők iránt mindig jótékonyat és vallásában erején felül szigorút gyászolják: Herman 17 éves, Antal 15 é., Bernhard 13 é., Teréz 10 é., Aloysia 8 é., és Netty 5 éves gyermekei; de gyógyíthatatlan marad e seb férjének.

Herz Józsefnek.

Tüzifa-eladás.

A nagytisztéletű közönség bátorsága és kényelmességére eddig a marosparton volt ölfát a Tökölyféle kertbe (ugynevezett szigetbe) átszállítottam, hol az ottani eladónál öle 16 vftl. minden időben kapható.

Utalványok is adatnak ki délelőtti 8—12 óráig és délután 2-től fogva 5-ig

Hertschka M-nál.

Írószobája a vörös ökör című házban, az 1. emeletben.

Teljesmértékű öntött tiszta faggyu-gyertyák

mázsa- vagy font számra kaphatók a kigyó utczában 262 sz. a.

Popovics Alexánál.

Hirdetmény.

A Sikulai földbirtokos Atzél János urnál Sikulán van 25 dar. jól kihízott Sertés eladó. Venni szándékozó értekezhet a Tisztartóval ott helyben.

5 akó 1847. évi magyaráthi bor,
vas abrincsos hordóval együtt, eladó. Bővebbet a'
szerkesztőségi irdában.

28 font szép fonott lószőr
eladó; miről bővebbet a' szerkesztőségnél.

Bérleti jelentés.

Az erdély felé vezető országúton fekvő Csili vendégfogadó, -- mellyben uraság általai méretnek, 's 4 vendégszoba, 1 tánczterem, 2 szoba 's konyha korcsmáros laknak, istálló 24 lóra, kocsiszin 12 szekérre, mészárszék vágó-hiddal együtt és kereskedési bolt van -- azonnal bérbe kiadó. A' mészárszék és bolt külön is kivethető.

Értekezhetni ott helyben.

H e l y b e l i.

A' Lehel huszárok a' katonai gyakorlatokat szorgalmasan üzik, valamint általában honvédeink is, a' lengyelek és határőrvidékiek folytonos mozgalomban vannak; kivált Uj-Aradon, a' mint mondják, élénk munkásság uralg és katonai szigorúság kezeltek, mi igen üdvös eredményű lehet.

A' vártól továbbá f. hó 5-től fogva 13-áig a' szokásban lévő bombázattól megkímélttünk, mit bizonyosan Gál Miklós parancsnok, azelőtt ezredes, most tábornagy ildomos rendszabályainak köszönhetni. Az Isten fordítsa mindent jóra!

Felülről már 10 nap óta nem kaptunk se levelet, se hirlapokat, így tehát a' hadi események folyamáról Pestnél ez uton semmit meg nem tudhatunk; ellenben megjelennek Aradon falragasztványok Kornis Károly aláírásával, kire azok szétosztása a' kormány által rábízott. Azok tartalmát alább kivonatban közlendjük.

V e g y l e t.

—*.* Görgei Arthur tábornok következő felszólítást bocsátott ki a' magyar hadsereghez:

Bécs falai melől, hol az ellenség a' magyar vitézségén erőt nem vehetett, a' körülmények hatalma benneteket ime Budapest mellé hozott. Az ellenség, melly a' haza szívében vájni szeretne, nyomotokban van, ti előle visszahuzódtatok nem félelemből, hanem hogy a' már messzire előnyomult ellenség a' főváros, a' haza szíve előtt élet 's halálrai küzdésben, lelje sirját.

Erdélyhonban a' magyar hadseregnek győztes csapatai Kolozsvárt visszavették, néhány hét mulva Királyhágón túl semmi ellenségünk sem lesz, és Erdélyhon, a' dicső testvér ország, győzelmi örömmünnepét ülendi.

Mészáros tábornok és hadügyminister Schlicket Kassából kiüzte, ágyuit elfoglalta, és felső ma-

gyarország rövid nap mulva ismét a' magyar korona gyöngyei alatt fog tündöklenni.

A' magyarok vitézsége úgyszólván mindenütt győz, egyedül-csak ti, kiknek apái és testvérei csatáitokat imáikkal és áldásaikkal győzödelmeiteket késérik, csak ti volnátok azon szerencsétlenek, kiken a' hiteszegett ausztriai ellenség egy győzödelmet kivívhatna? Nem! azt meg nem engedhetitek, hogy Buda vára, mellyről annyi hőstettek emléke rátok lenéz, hol Mátyás az igazságos lakott, és atyáink poraitól szentelt Rákos síkjai, hol minden csepp viz magyarok csontjait áztatja, elfoglaltasson. Nem! bizom az Istenbe, hogy győzni fogtok, ti vitéz magyar seregek, bizom karjaitok ismeretes erejébe és igaz ügyünkbe, melly a' cselszövényeknek áldozatul nem eshet.

Fel tehát! fel! ti magyarok, ujult erővel, őseitek dicső szelleme lelkesített benneteket, szegény elárult hazátok fenálló hira buzdítson benneteket, és ti győzni fogtok mert velünk az igazság, velünk az Isten!

Görgei Arthur, s. k. tábornagy.
(W. Ung.)

—*.* Orosháza, dec. 27-én. Mikolai J. lelkész, és Neumann Károly urak által tartott jeles beszédek következtében az idevaló község az ő még 1818-ban készült legnagyobb harangjával a' hazát megkínálta és azt legközelebb Pestre elszállítják. A' nép egy szívvel 's lélekkel felkiáltá, hogy harangját legnagyobb készséggel odaadja, és csak azt kívánja, hogyha a' haza ügyei tisztába lesznek hozva, a' harangból öntendő ágyuk az orosházi nemzetörök tulajdona maradjon. (Ung.)

—*.* Battó Bálint korm. biztosnak hivatalos falragasztványok által nyilvánosságra hozott tudósítása Trencsinmegyéből jelenti, hogy csapataink Lipótvárából kirohantak, az ellenséget megverék és egy ágyut zsákmányoltak. Vogel tábornagy alatti ellenséges osztálycsapatok részint megsemmisítették, részint magyar tarajkákat tüztek fel.

(W. Ung.)

—*.* A' „Jövő“ dec. 29-kén írja: Közöljük azon több oldalról szállongó örvendetes hirt: hogy Mészáros dérek hadügyministerünk éhenkorász Schlicket nemcsak megslikkelte, de kóficztot is főzött belőle, azaz bekerítvén egész táborával együtt lefegyverezte, 's mintegy 6000 darab fegyvert és néhány száz lovat már útnak is indított Pest felé. Roth és Philippovics pedig preference-partie-ra várják a' kassai hőst. Megmondta Kossuth, hogy örülünk, mert Schlickben fegyverlieferansra tettünk szert. Kossuth igazat szokott mondani.

—*.* Dec. 29-én éjjel egy kémert fogtak meg Pesten. Ez t. i. honvédi tiszt ruhába volt öltözve, a' harminczad-hivatal előtt néhány nemzetörökkel szóba ereszkedett és armádiánk állapotjáról pontosan tudakozódott. Néhány nemzetöröknek ez gyanusnak látszott, és ezen szorgalmas vizsgálódót jobban megtekintvén azt találák, hogy a' magyar

öltözet az osztrák arcvonalakhoz igen rosszul illik. E' gyanus ember igen biztos őrizet alá tétellett, és találtattak nála irományok, mellyek áruló terveit nyilvánítják.

—*.* A' szerencsejáték, melly ellen némelly hirlapok is kikeltek, Perczel táborában is elhatalmazott, de valamint az, mint ember a' talpon, minden esetben gyorsan és erélyesen tud föllépni, ugy ez alkalommal is: ő a' játékot egyszerűen megtiltá a' tiszteknek böcstelen tisztségfosztás alatt. E' tilalom jótékony hatását bizonyosan nem hibázza el. (Ung.)

—*.* Pest, dec. 27-én. A' roppant számu foglyok a' költségen felül, annyi szükséges helyet foglalnak el az új épület nevű laktanyában, hogy utóbb még a' tüzérseget is kiszorítják onnan.

—*.* Budapest, dec. 27-én 1848. Ez idei karácsonfák azon tetemes változáson mentek keresztül: hogy a' gyermekeknek nem verébijesztő barátok, ördögök, vesző, és több efféle rettegtező eszközök sityegtek le, hanem vitézbábok, kardok, szuronyok és egyéb harczias csecsebecsék lepték meg a' fiatal polgárokat, és sokkal kedvezőbb benyomást tőnek e' bátorító eszközök, mint holmi terroristicus, elfélenkítő jelvények.

A' felnöttek karácsoni ajándékai nem voltak bársonyba burkolt: „Himmelschlüssel-ek, hanem Magyarország térképe olly nagy számmal hordattott el, hogy alig valának képesek a' nyomdák elegendőt előállítani. (Jövő.)

—*.* Egy külföldi lapot láttunk, mellynek szerkesztője azon örvendetes hirrel lep meg olvasóit, hogy az orosz hajóhad Triestbe megérkezett, melly az ausztriaival egyesülve Velenczét ostromzás által kényszerítendi megadásra!

—*.* A' budai olcsóbb élvezet által átcsalogatott pesti nép tömege és egyéb vidéki utasok Pestre révézni szándékozván; midőn a' sűrűn zajló jég daczára a' merész kísértők elragadtatának; felbőszülve ugrált ki a' nép a' csónakokból és a' lánczhidnak rohant.

Itt szuronyokkal fogadtatván, a' kapu bezárattott. Daczára az átmeneti díj lefizetési ígéreteknek, az átcsónakozás lehetetlenségi contestatióknak, visszautasítottak.

Ekkor egy mellékkapu megnyílik, a' felbőszült nép neki rohan és erővel nyit magának utat. Mi megmondottuk, hogy a' privilegiumok sehoggy sem kivihetők; mi megmondtuk, hogy kár lesz ingerültséget előidézni az életveszélyeztető átevezéssel midőn a' hid annyira elkészült, hogy targonczák is vonathatnak át; munka pedig különben sem folytathatik a' szigoru hideg miatt. Nem látjuk át, mért nem nyitathatnék meg mindenki számára? — (Jövő.)

—*.* Pest. Dec. 31-én, esti 8 órakor tartott egyes ülésben a' honvédelmi bizottmány elnökének javaslatára, hogy, miután a' helyzet ve-

szélyes, és minden ütközetnek kimenetele kétséges, a' nemzeti gyűlés biztos helyre menjen és egyesülve a' honvédelmi bizottmánynyal együtt maradjon; e' szerint az országgyűlés és a' honvédelmi bizottmány Debreczenbe menend. *) Egy másik javaslat következtében valamelly egyeztetés és nevezetesen fegyverszünet kísérlete végett az elküldendő követség tagjaivá kinevezettek: Majláth György, gr. Majláth Antal, Lonovics püspök, gr. Batthyány Lajos, és Deák F. (W. Ung.)

—*.* Budapest. Jannár. 3-án délelőtt a' budai hegyeken ágyudörgé-t hallánk, melly délutáni harmadfél óra tájban elnémult. Aggodalmas feszültséggel várta a' felingerült népesség a' dunaparton egy futárnak jövetelét, ki végre 5 óra tájban megérkezett, azon örvendetes diadalmi tudósítást közölvén, mellyet a' korm. biztos következő falragasztványokban hirdetett:

I. Az ellenség ma délután Téténynél rohaná meg táborunkat, de az ármádiánk azt visszaveré; mindkét részről több halott van, az ellenség részéről mégis sokkal nagyobb a' veszteség. A' főváros nyugalomban lehet. Pest, jannár 3-án 1849.

Csányi L. korm. biztos.

II. Örvendetes új hír.

A' tétényi győzödelem nagyobb, mint a' hogy' hirdettetett; a' vilmoshuszáraink két százada az ellenség hadseregének egy egész osztályát lekoczolá. A' főváros örülhet. Csányi L.

Esti 6 órakor nagy éljen rivalgás közt vezették huszáraink egy részét a' foglyoknak a' városba. Épen akkor vonult tömérdek sok honvéd nagy vígan és a' harczvágytól áthatva a' városon keresztül a' csatatérre. (W. Ung.)

Legujabb.

Aradon Kornis Károly által f. e. jannár 9-én kiadott falragasztvány arról tudósít, hogy bizalmat érdemlő hadvezérek és Csányi kormánybiztos által tartott hadi tanács határozata következtében a' fővárost Budapest azon tekintetből, mivel 160 ezer lélekből álló, nők és gyermekekkel telt ama várost téli időben elhatározó ütközet színhelyéül választani az emberi érzet és a' hadi terv nem engedé; mire nézve f. hó 5-én korán reggel tudatá a' haditanács a' város feladását, és már ugyanaz nap, délelőtti 10 órakor vonult be az ellenség Budaörs és Vörösvár felől báró Lederer, Zeisberg és Velden császári hadvezérek vezérlete mellett Budára, Pestre pedig délutáni 1 óra tájban 6000 emberrel és 8 ágyuval, minekutána az ellenség elől mindennemű munitio, pénztárak, fegyver, szóval minden eltakarított. E' feladás azon okból történt: hogy e' látszólagos áldozat által mindent megnyerjünk. Pesten a' városház tornyán 12 óra után cseréltetett ki a' nemzeti zászló fehér lobogóval, a' fiatalság pedig a' városbóli menekülésre intetett.

*) Folyó évi jannár 1-én, reggeli órákban átköltözött.

Az ellenség hadi adót sarczolt és ujonczokat kívánt, kiket cseh és olaszhonba küldet, és a' szabadság elleni harcra messze külföldre kényszerít.

Miután Budapest feladása hadi terv szerint történt, így tehát csüggedésre ok nincs, hanem van arra: miszerint bátor szívvél és egész elszántsággal keljen fel minden a' szabadság, az alkotmány és a' hon megvédésére, a' mikor a' kimenetele kétséges nem lehet; mert az ellenség maga megvallá, hogy annal kétesebb sorsa, mentél beljebb kénytelen jönni az országba eldöntő csata végett.

Bizalom a' kormánynak és a' hadseregnek, és készség a' küzdelemre, és ügyünk szépsége győzni fog!!!

—* P est. A' nemzeti színház igazgatósága január. 2-án jelenté, hogy rövid idő alatt el nem hárítható akadályok tekintetéből a' nemzeti színház néhány napra zárva lesz, és annak megnyitásától a' közönség annak idejében értesítettni fog.

—* P esten a' harmadik sáncz ásásakor, a' váci út felől jobbra, hatalmas gyeptözege rétegre akadtak véletlenül.

—* B é c s. D i t r i c h s t e i n, L o b k o v i c z, A u e r s p e r g elbocsattattak. — A' katonák az 1 és 2 pfrtos bankókat 2 és 4 huszasért árulgatják. (Jövő.)

—* B é c s. A' vaspálya innen Pozsony fele újonnan megnyitott. A' mint hallani, a' vaspályán nagy kárt nem vallott, és nem kell lényeges igazítás, mint csupán a' torlaszok eltakarítása némely helyeken.

—* B é c s b e n p a p i r o s é s e z ü s t p é n z h a m i s í t á s a n n y i r a e l h a t a l m a z o t t, h o g y a' b a n k o t l e g n a g y o b b z a v a r é r h e t i. (W. Ung)

Gabona és liszt ára Aradon 1849. évi jan. 12-én

Nevenként:	Egy posonyi mérő vált pénzben					
	legjobb		közepisz.		silány	
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta búza	4	15	4	30	4	15
Kétszeres	3	15	3	30	3	15
Rozs	2	30	2	24	2	20
Arpa	2	—	1	48	1	45
Zab	2	15	2	—	1	56
Kökoritza	2	30	2	15	2	8
1 mázsa lángliszt	14	—	—	—	—	—
1 „ Zsemleliszt	12	—	—	—	—	—
1 „ Fehér kenyérl.	10	—	—	—	—	—
1 „ Fekete szinte	8	—	—	—	—	—
Egy mázsa széna	2	45	—	—	—	—
— zsub szalma 12 font.	—	18	—	—	—	—

Jan.	Neve és sorsa a' meghalálozottnak	Vallása	Kora	Betegsége	L a k a s a és halálozati helye
1	Müller János, szabólegény' f.	Kath.	1 n	időtlen	Déliutcza.
—	Herz Johanna asszony, aranyműves' h.	Izr.	36 e.	vízkor	Rác utcza.
2	Hammer Rozália, földész'nő	Kath.	25 —	tüdőlob	Pernyáva k. v. 302
—	Kerekes Teréz, földész' l.	—	24 n.	görcsök	Ujvilág utcza 354
—	Kis Julianna, mikalakai szegény	Ref.	70 e.	aggaszály	Megyei kórház.
—	Laczkó Verona, csipai szolgálo	Kath.	20 —	idegláz	szinte.
3	Gál Katalin, aradi leányzó	G. n. e.	16 —	gömbsebzés	szinte.
—	Balázs János, szarvasi nemzetőr	Ref.	24 —	torokgyik	szinte.
—	Bárdi Károly, aradi magyar timár	Kath.	53 —	sorvasztó hasmen.	szinte.
—	Horváth Mária, csizmadiamester' l.	—	2 —	fogzás	Nap utcza 751
—	Garagó János, földész' f.	Ref.	5 —	torokgyik	Ujvilág utcza.
—	Mankutz Mirkó, újmagyar' f.	G. n. e.	2 —	szinte	Gája k. v.
4	Cséfay Mária, leányé	Ágost.	13 hó	görcsök	Kertész utcza.
—	Barta János, ácslegény' f.	Kath.	15 —	torokgyik	Választó utcza.
—	Muntyán Juon, földész' f.	G. n. e.	18 —	görcsök	Radnaiút.
—	Kis Imre úr, nyug. k. ispán	Kath.	65 e.	aggság	5 pacsirta utcza.
5	Hézső Mária, fakereskedő' l.	—	41 —	görcsök	Téglá utcza.
—	Haczlein István, cipésmester' f.	—	21 n.	szinte	5 pacsirta utcza.
—	Bineth Fáni, mikalakai korcsmárosné	Izr.	56 e.	tüdőlob	Izr. kórház.
6	Urbán Anna asszony, özvegnő	Kath.	70 —	aggság	Kossuth utcza.
—	Mészáros Antal, földész	—	28 —	tüdővész	Magyar város 892
—	Zelenka Károly, molnár mester' f.	—	2 1/2 —	torokgyik	Halászt utcza.
8	Illia Ili, földész'nő	G. n. e.	30 —	tüdővész	Gája k. v.
—	Nagy Ferencz, szegény	Ref.	60 —	pokolvar	Radnaiút.
—	Kopány Erzsébeth, földész'nő	Kath.	42 —	köszvény	Gája k. v. 58
—	N. Anna, szegény'nő	G. n. e.	70 —	halva találtatott	szinte.

Szerkeszti, kiadja 's nyomtatja S v e s z t e r F e r e n c z.

Ide járul az 1849-ki ujévi ajándékok jegyzéke az aradi megyei kórház számára.